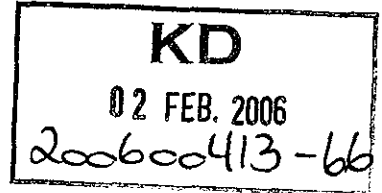

UTDANNINGS- OG FORSKNINGSDEPARTEMENTET

Att:

Postboks 8119 Dep.

0032 Oslo

Oslo, 17. oktober 2005

Vår ref: Tormod Skjerve / DOK-2005-02812

Deres ref:

HØRING - FORSKRIFT TIL FOLKEHØYSKOLELOVEN

Vi viser til høringsbrev fra departementet av 11.10.2005 vedr. ny forskrift til folkehøgskoleloven.

Folkehøgskolene fikk nye forskrifter å forholde seg til for bare tre år siden. Vi har forståelse for at bestemmelser i forskriften som ikke har vært tilstrekkelig presise blir gjenstand for forbedring, men forslaget til nye forskrifter inneholder også substansielle endringer i rammebetingelsene for folkehøgskolene, spesielt ny §§ 7 og 9. HSH legger vekt på at forutsigbarhet er helt avgjørende for at folkehøgskolene skal kunne ivareta det mandatet som ligger i loven. Vi ber derfor om at endringene i forskriftene i denne omgang reflekterer en nødvendig presisering, men at forskriftsendringer som gir vesentlig endringer i rammene for driften av skolene blir gjenstand for grundigere drøfting med skolene i forhold til konsekvenser og tid til en eventuell omstilling.

Kommentarer til de enkelte paragrafene i høringsforslaget:

§ 1 Virkeområde

Ingen kommentarer

§ 2 Definisjoner

Det virker fornuftig å samle grunnleggende definisjoner i en egen paragraf

§ 3 Kunngjøring av kurs

Realitetene i denne paragrafen er ikke endret i forhold til den nåværende forskriftsbestemmelsen. At departementet problematiserer denne paragrafen i merknaden, skyldes forståelsen og praktiseringen av begrepet "åpne for alle".

HSH er opptatt av at folkehøgskolene fortsatt kan tilby kurs med offentlig støtte i forhold til spesielle målgrupper, f.eks grupper med samme reduserte funksjonsevne. Vi ser for oss at en presisering av åpenhet må ta høyde for at slike tilbud ikke faller utenom finansierungsordningen for folkehøgskolene. Åpenhet kan forstås slik at folkehøgskolene ikke har anledning til, hverken på kort- eller langkurs, gjennom spesielle opptakskrav å utelukke søkere fra den målgruppen kurset henvender seg til. Det må også forutsettes at skolene med sitt totale kurstilbud ikke bare henvender seg til en smal målgruppe.

I denne problematikken finnes det endel grenseoppganger som departementet bør drøfte sammen med Folkehøgskolerådet. Som departementet påpeker i sine merknader er det

spesielt i forhold til kortkursene kravet til offentliggjøring og åpenhet bør drøftes og tydeliggjøres. Vi tror en slik gjennomgang med en konkretisering av problemområdene, sammen med de bestemmelsene som ligger i forslag til forskrifter, gjør at departementet kan legge de samme føringene for kortkursene som for langkursene:

”Departementet vil ikke utarbeide nærmere retningslinjer for skollene om hvordan vilkåret om at alle kurs skal være åpne for alle skal forstås og praktiseres ved opptak av elever på langkurs. Departementet vil imidlertid kommentere enkelte problemstillinger knyttet til dagens praksis ved folkehøgskolene, som departementet mener det er vesentlig at skolene har et bevisst forhold til.”

§ 4 Kursordninger

Vi merker oss departementets kommentarer i forhold til kurs utenfor Norge. Det bør selvfølgelig stilles krav til et forsvarlig pedagogisk opplegg, men i vår tid med ønske om å styrke språkkunnskaper, internasjonalisering og globalt samarbeid virker det lite fremtidsrettet å sette et skille som gjør det vanskelig å arrangere kurs utenfor Norge. Sammenlikningen med kommersielle aktører virker noe haltende. Det er de pedagogiske kravene til folkehøgskolens kurstilbud som må være viktige som grunnlag for om kurset er tilskuddsberettiget. Hvis andre aktører har like gode pedagogiske tilbud, skal ikke det diskvalifisere folkehøgskolene fra å kunne ha sine tilbud.

Til kravet om at den enkelte skole skal ha det pedagogiske og praktiske ansvaret for alle kurs, kan vi tenke oss å foreslå at dette bør synliggjøres ved at skolens eget personale må stå for en viss andel av undervisningen på alle kurs – f.eks. 25 % - og ikke defineres som en viss andel av det samlede kortkurstilbudet.

§ 5 Utenlandske elever

Vi har forståelse for nødvendigheten av en kontrollerende forskriftsbestemmelse i forhold til antall elever som ikke kommer fra EØS-området og Nordvest-Russland. Samtidig er det viktig å oppmuntre skolene til en ”diversity”-tenkning i forhold til elevopptak. Vi synes maksimumskravet på 10 % kan virke for begrensende og legge føring for en holdning om at elever fra land utenom EØS-området egentlig ikke er ønskelig. En maksimumsgrense på 20 % tror vi ikke vil få store praktiske konsekvenser, men det vil gi et annet og bedre signal til skolene i deres opptakspolitikk.

§ 6 Internat

Ingen kommentarer

§ 7 Rapportering av elevtall

Vi finner det lite hensiktsmessig å forskriftsfeste hvilken instans skolene skal rapportere til.

HSH støtter ikke departementets forslag til omlegging av finansieringsordningen for kortkurs. Vi mener departementets argumentasjonen ikke reflekterer hverken tenkning eller praksis ute på skolene. Det er ingen relevant problemstilling at ”det som skal være hovedaktiviteten, har dårligere økonomiske vilkår enn aktiviteter som skal være et supplement”. Problemstillingen ute på skolene er at den nåværende finansieringsordningen med en egen tabell for omgjøring av kortkurselever til helårselever gjør det økonomisk mulig å arrangere kortkurs, som et supplement til langkurset. Med departementets forslag i § 7 om at finansieringsordningen skal være lik for langkurs og kortkurs, vil skolene måtte endre kortkursvirksomheten. Enten redusere / legge ned kortkurstilbudet, eller satse på mer pengesterke målgrupper. I begge tilfeller vil

resultatet med stor sannsynlighet bli at grupper som folkehøgskolene nå gir et unikt tilbud til, mister dette tilbudet. Folkehøgskolenes betydning vil svekkes i forhold til lokalsamfunnet og til å ivareta allmending og folkeopplysning utover målgruppen for langkurset. Dette vil være en utvikling i strid med Stortingets ønsker om folkehøgskolenes rolle i fremtiden, og med folkehøgskolenes eget ønske om rolle i samfunnet. Det er denne problemstillingen skolene må forholde seg til med departementets forslag til ny forskrift om rapportering av elevtall.

§ 8 Elever som teller dobbelt ved beregning av tilskudd

HSH mener at det fortsatt må stå et tillegg til setningen: "Maksimalt 50 prosent av elevene på et kurs kan telle dobbelt". I gjeldende forskrift står det: "På spesielle kortkurs for grupper av funksjonshemmede gjelder ikke denne begrensningen." Vi mener et tilsvarende tillegg må inn i de nye forskriftene, og vi kan ikke se at departementet fører noen argumentasjon for å utelate denne presiseringen.

§ 9 Tilskuddsmodell

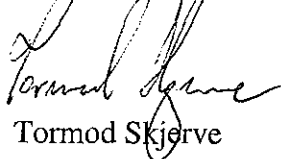
Tilskuddsmodellen til folkehøgskolene har vært gjenstand for langvarige og kompliserte drøftinger. Den nåværende tilskuddsmodellen er nå implementert i skoleslaget, er akseptert og gir den grad av forutsigbarhet som vel er mulig i forhold til den årlige behandlingen av statsbudsjett. Som vi anførte innledningsvis, ser vi det som lite gunstig å gjøre den type substansielle endringer i forskriftene som departementet nå foreslår. Vi synes ikke departementets argumentasjon for omgjøringen av utregningen for tilskuddet pr. elev er så tungtveiende at en slik endring må gjennomføres i denne forskriften. Vi mener departementet bør opprettholde den nåværende tilskuddsordningen i denne omgang og gå i en dialog med folkehøgskolene om konsekvensene av en eventuell omlegging.

§ 10 - § 17

Ingen kommentarer

Vennlig hilsen

**HANDELS- OG SERVICENÆRINGENS
HOVEDORGANISASJON**

Tormod Skjerve